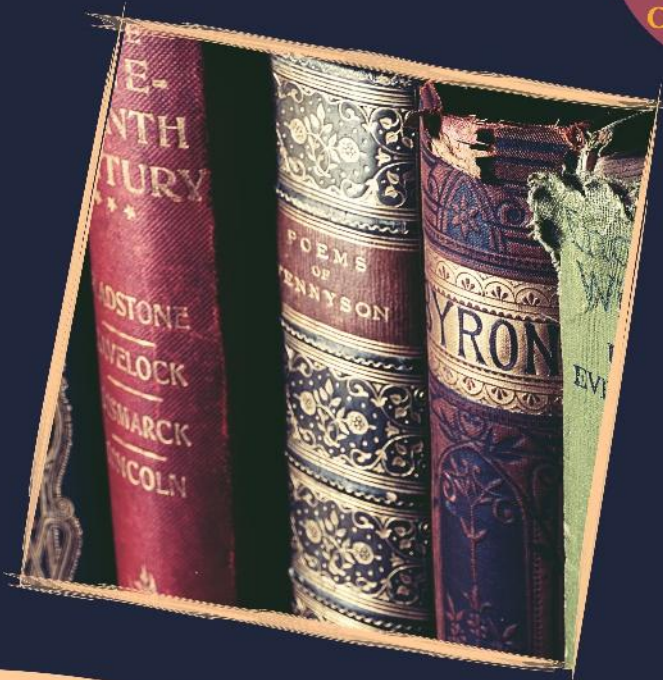

Narcisa GALEȘ

FANTASTICUL

Cu referire specială la dimensiunea europeană

COLECȚIA
DIMENSIUNI
CULTURALE

Narcisa GALEȘ

FANTASTICUL

Cu referire specială la dimensiunea europeană

LUMEN, 2021

FANTASTICUL. Cu referire specială la dimensiunea europeană
Narcisa GALEȘ

Copyright Editura Lumen, 2020
Iași, Țepeș Vodă, nr.2

Editura Lumen este acreditată CNCS

edituralumen@gmail.com
prlumen@gmail.com

www.edituralumen.ro
www.librariavirtuala.com

Redactor: Roxana Demetra STRATULAT
Design copertă: Roxana Demetra STRATULAT

Reproducerea oricărei părți din prezentul volum prin fotocopiere, scanare, multiplicare neautorizată, indiferent de mediul de transmitere, este interzisă.

Narcisa GALEȘ

FANTASTICUL

(Cu referire specială la dimensiunea europeană)

LUMEN, 2021

Extras din volumul:
Gales, N. (2021). Fantasticul. Cu referire speciala la dimensiunea europeana. Iasi,
Romania: Lumen.

Pagina lasata intentionat goala

Extras din volumul:
Gales, N. (2021). Fantasticul. Cu referire speciala la dimensiunea europeana. Iasi,
Romania: Lumen.

CUPRINS

Introducere	9
Capitolul I. Fantasticul - repere conceptuale	13
I.1. Fantasticul – creuzet al neliniștilor și întrebărilor veacului al XIX-lea	13
I.2. Conceptul de fantastic	20
I.3. Discursul modern asupra fantasticului	23
▶ Charles Nodier.....	23
▶ Pierre-Georges Castex	29
▶ Roger Caillois	30
▶ Tzvetan Todorov.....	34
▶ Marcel Schneider	40
▶ Louis Vax.....	41
▶ Marcel Brion.....	43
▶ Jean-Luc Steinmetz	43
▶ Sigmund Freud.....	45
▶ Howard Philipps Lovecraft.....	49
▶ Ion Biberi.....	52
▶ Adrian Marino.....	55
▶ Sergiu Pavel Dan	57
I.4. Fantasticul, între frontiere mișcătoare	60
Fabulosul feeric	61
Miraculosul mitico-magic și superstițios	62
Proza poetică și alegorică.....	63
Literatura științifico-fantastică	64
Proza vizionară de factură absurdă	65
Proza de analiză psihologică.....	66
Literatura de tip “horror”	66
Capitolul II. Fantasticul, o „mașinărie textuală”	69
II.1. O „poveste” despre revelații, scurtă și concentrată	70
II.2. O „piesă” în două acte	74
II.3. O schemă actanțială simplă, în esență	77

Extras din volumul:

Gales, N. (2021). Fantasticul. Cu referire speciala la dimensiunea europeană. Iasi, Romania: Lumen.

II.4. O experiență împărtășită	83
II.5. Un inventariu tematic modulabil și extensibil	87
II.6. O „rețetă” cu adjuvanți, fermenți și substituiți	90
II.7. Un creuzet de tehnici și procedee narative	91
Asimilarea viziunilor	91
Mediatizarea prin imagine	95
Sugestie /vs/ Exhibare	96
Comunicarea emoției	98
II.8. Ilustrare canonică: <i>Horla</i> (1886 și 1887) de Guy de Maupassant	108

Capitolul III. Tipostructuri și identitate diacronică..... 119

III.1. Fantasticul în literatura engleză a secolului al XIX-lea 122

 ▶ Romanul gotic

 ▶ Fantasticul victorian și de sfârșit de veac 19

 ▶ Fantasticul de inspirație gotică

 Mary Shelley, *Frankenstein sau Prometeul modern/Frankenstein or The Modern Prometheus* (1818)

 Robert Louis (Balfour) Stevenson, *Ciudatul caz al doctorului Jekyll și al domnului Hyde/The Strange Case of Dr. Jekyll and Mr. Hyde* (1886)

 ▶ Fantasticul tradițional – novator

 Pe urmele vampirului: Joseph Sheridan le Fanu, *Carmilla* (1872)

 ▶ Fantasticul estetic-alegoric

 Oscar Wilde, *Portretul lui Dorian Grey/The Picture of Dorian Gray* (1891)

 ▶ Fantasticul straniu

 Henry James, *O coardă prea întinsă/The Turn of the Screw* (1898) ...

III.2. Fantasticul la ora romantismului german

 ▶ Basmul alegoric

 Adelbert von Chamisso, *Extraordinara poveste a lui Peter Schlemihl sau Omul care și-a vândut umbra/Peter Schlemihls wundersame Geschichte* (1814)

 ▶ Fantasticul romantico-realist

Extras din volumul:

Gales, N. (2021). *Fantasticul. Cu referire specială la dimensiunea europeană*. Iasi, Romania: Lumen.

E. T. A. Hoffmann, <i>Elixirile diavolului și Omul cu nisipul</i>	167
Elixirile diavolului/Die Elixere des Teufels (1815-1816)	172
Omul cu nisipul/Der Sandmann (1816)	176
► Fantasticul feeric	
Wilhelm Hauff, Basmе și „istorisiri”	180
Povestea mâinii tăiate/Die Geschichte von der abgehauenen Hand (1820)	186
III.3. Fantasticul în Franța secolului al XIX-lea	192
► Fantasticul clasic	
Prosper Mérimée.....	196
Venus din Ille/Vénus d’Ille (1837).....	198
Djuman/Djoûmane (1873).....	201
► Fantasticul « realist » și fantasticul oniric	
Gérard de Nerval	205
Mâna fermecată/La main enchantée (1852)	206
Fiicele focului/Les Filles du feu (1854)	208
Sylvie (1833)	210
Aurélia sau Visul și viața/Aurélia ou Le Rêve et la vie (1854)	213
► Fantasticul filozofic și ocultist	
Honoré de Balzac, Studiile filozofice.....	221
Pielea de șagri/La Peau de Chagrin (1831)	222
Louis Lambert (1832)	226
► Fantasticul interior	
Guy de Maupassant, Povestirile spaimei și ale angoasei	230
► Fantastic și erotism	
Theophile Gautier.....	239
Ibricul de cafea/La Cafetière (1831)	240
Moarta îndrăgostită/La Morte amoureuse (1836)	245
Arria Marcella (1852)	248
III.4. Fantasticul rus în secolul al XIX-lea	258
► Fantasticul psihologic	
A.S. Pușkin, <i>Dama de pică</i> (1834)	259
► Fantasticul „banalității”	
Nicolai Vasilievici Gogol	266
<i>Nasul</i> (1835)	268
Însemnările unui nebun (1835)	272

Extras din volumul:

Gales, N. (2021). *Fantasticul. Cu referire speciala la dimensiunea europeana. Iasi, Romania: Lumen.*

Mantaua (1843).....	277
Portretul (1835)	280
▶ Fantasticul absurd și grotesc	
Feodor Mihailovici Dostoievski, <i>Dublul. Poem petersburghez</i>	288
CONCLUZII	303
BIBLIOGRAFIE	313

Introducere

„Suntem transportați într-o altă dimensiune, o dimensiune alcătuită nu numai din peisaje și din sunete, ci și din spirite. O călătorie într-un ținut fără de sfârșit, ale cărui frontiere sunt însăși imaginația noastră. O călătorie la capătul tenebrelor, acolo unde există o singură dimensiune: a Patra Dimensiune.”
(*A Patra Dimensiune*, serie televizată)

Moștenire a literaturii europene a secolului al XVIII-lea, dar cu rădăcini ce urcă, ramificându-se, în negurile timpurilor, fantasticul se afirmă și se dezvoltă în secolul al XIX-lea, când cunoaște, pentru o bună perioadă de timp, un succes considerabil. Într-un context marcat de ideologii în schimbare, antrenate de numeroase descoperiri și cuceriri în toate manifestările activității umane, fantasticul vine să arate limitele și faliile cunoașterii, accentuând un fenomen oarecum paradoxal, dar nu mai puțin adevărat: orice lumină care are pretenția de a alunga obscuritatea pune și mai mult în evidență profunzimea tenebrelor rămase...

Prima parte a lucrării își propune să surprindă poziția fantasticului în acest spațiu existențial ambiguu, precum și modul în care literatura genului a preluat și a prelucrat influențe venind din domenii dintre cele mai variate. Aceste influențe au fost decantate ulterior în creații menite să redea, în esență, surpriza, neliniștea și întrebările omului modern confruntat cu perspectiva existenței unor realități până atunci ignorate, abil camuflate în aparența benignă și înșelătoare a universului cotidian, presupus a fi logic și coerent.

Extras din volumul:

Gales, N. (2021). *Fantasticul. Cu referire speciala la dimensiunea europeană*. Iasi, Romania: Lumen.

În epoca modernă, conceptul de fantastic a cunoscut numeroase nuanțări și fundamentări teoretice, constituind, în câmpul cercetărilor literare și estetice, obiectul unei atenții susținute. În special în ultimele decenii constatăm o proliferare remarcabilă a exegezelor, de la cele preocupate de constituirea unei teorii referitoare la manifestarea fantasticului în literatură sau în artă, până la consemnări mai mult sau mai puțin întâmplătoare care, de cele mai multe ori, nu pot rezista tentației unei definiții. Acest interes teoretic și critic s-a soldat cu un număr substanțial de demersuri ce au adus, fiecare, elemente importante atât pentru înțelegerea, cât și pentru interpretarea literaturii și artei fantastice, precum și a specificității acestora în raport cu alte fenomene literare sau artistice. Privită în ansamblu, exegeza critică relevă astfel o diversitate de puncte de vedere, de presupuziții, de perspective de tratare și de metode utilizate, tendințele oscilând –ca în multe alte sectoare ale teoriei și esteticii literare- între formulări restrictive și considerații de maximă amplitudine. Pornind de la premisa că parcurgerea punctelor de vedere teoretice asupra conceptului –atât de evanescent- de fantastic va facilita o mai bună înțelegere a acestuia, voi trece în revistă teoriile formulate de diverși istorici literari și teoreticieni ce au studiat fenomenul -Pierre-Georges Castex, Roger Caillois, Tzvetan Todorov, Marcel Schneider, Howard Philipps Lovecraft, Adrian Marino, Sergiu Pavel Dan etc- evidențînd, pentru fiecare caz în parte, elementele considerate defnitorii.

Prima parte a lucrării se va încheia cu o punere a fantasticului între oglinzi paralele, aceste „oglinzi” desemnând, mai precis, „teritoriile” învecinate genului, și cu care acesta interferează - literatura feerică și cea miraculoasă, proza poetică și alegorică, genul science-fiction-ului, proza vizionară de factură absurdă, proza de analiză psihologică sau cea de factură „horror”, fapt ce zădărnicește tentația delimitărilor tranșante și imuabile.

Extras din volumul:

Gales, N. (2021). *Fantasticul. Cu referire speciala la dimensiunea europeana*. Iasi, Romania: Lumen.

Capitolul al doilea se constituie într-o tentativă –lipsită de pretenții exhaustive- de a „demonta” mecanismele fantasticului, văzut ca o ingenioasă mașinărie textuală susceptibilă să dea un nume și un chip inexprimabilului. Premisa de la care s-a plecat a fost aceea că fantasticul bulversează punctele de reper ale realității tangibile, în egală măsură în care eludează granițele dintre vis și realitate, dintre lumea aparențelor și universul ambiguu și fascinant al unei „suprarealități” ce se sustrage unei abordări empirice riguroase. Ca și modalitate literară, el privilegiază, încă de la emergența sa în câmpul literar al epocii romantice, un caz particular de povestire chemată, în plan narativ, să redea o experiență a limitelor –atât ale rațiunii, cât și ale limbajului,- derivată din ceea ce Jean Bellemin-Noël numea „o retorică a indicibilului”. Această retorică, al cărei scop este acela de a impune „imposibilul”, este perceptibilă în mod special în cadrul creațiilor de dimensiuni reduse –nuvele sau mini-romane- arondate secolului al XIX-lea literar. În majoritatea lor, aceste creații sunt fondate, de regulă, pe un subiect cu axă de interes scurtă și pe o acțiune rapidă, strânsă, cerând o compoziție riguroasă.

Investit cu trăsături formale și tematice specifice, textul fantastic subminează datele verosimilului, creând –prin punerea în mișcare a ceea ce se poate numi „operatori de confuzie”- o ambiguitate a interpretării, ce-i este proprie și insistă, în esență, pe ideea revelării unor dimensiuni aproape palpabile –deși ascunse- ale existenței: oniricul, irealul, supranaturalul, inconștientul. Am ales ca și model canonic al fantasticului nuvela *Horla* scrisă de autorul francez Guy de Maupassant, textul reprezentând un exemplu de povestire clasică dintre cele mai reușite ale genului, fapt datorat în special artei cu care ambiguitatea esențială fantasticului pătrunde în planul narațiunii.

Extras din volumul:

Gales, N. (2021). *Fantasticul. Cu referire specială la dimensiunea europeană*. Iasi, Romania: Lumen.

Ultimul capitol își fixează ca repere contextul literaturii fantastice europene circumscrisă secolului al XIX-lea, perioadă extrem de prolifică din punctul de vedere al creațiilor genului. Partea cea mai amplă a lucrării va lua, astfel, forma unui periplu prin scrierile vremii, cu punctul de plecare în spațiul literaturii engleze și cu capătul de linie în cel al literaturii ruse, „haltele” de rigoare fiind făcute în perimetrul literaturii germane și franceze. Dificultățile inerente unui astfel de demers au ținut atât de alegerea autorilor și de selectarea textelor considerate a fi reprezentative, cât și de identificarea unor repere care să permită clasificări și analize pertinente.

Fantasticul poate fi văzut, în esență, drept o « răsturnare » a lumii, a vieții și a valorilor, demers ce are drept efect scoaterea la suprafață -prin intermediul narațiunii- a ceea ce este în general ocultat, cenzurat, refutat și menținut cu grijă în adâncuri. El ne revelează, în consecință, reversul lumii materiale (subteranele și « pivnițele » acesteia), și pe cel al psihicului uman (monștri și spectre de toate formele, culorile și mărimile, direct proporționale cu formele, culorile și mărimile fantasmelor, obsesiilor și spaimelor noastre), precum și reversul sacrului, conducând adesea la sacrilegiu. Astfel, iraționalul care irupe, după definiția teoreticienilor, într-o lume conformă cu legile naturale, amestecând și busculând reperele tradiționale, vine arareori din exterior ; cel mai adesea, el « urcă » din cele mai adânci și mai ascunse zone ale psihicului uman, comunicând, prin largi culoare, cu psihicul colectiv închistat în mituri.

Într-o societate din ce în ce mai represivă și mai superficială, fantasticul își manifestă cu predilecție funcția evazivă și de canalizare a angoaselor, a neliniștilor și a incertitudinilor individului, restituindu-i câte ceva din profunzimea și din sensibilitatea pierdute.

Extras din volumul:

Gales, N. (2021). *Fantasticul. Cu referire specială la dimensiunea europeană*. Iasi, Romania: Lumen.

Capitolul I.

Fantasticul - repere conceptuale

“Horațio, sunt multe lucruri pe lume la care filozofia
voastră nici nu visat.”
(Skakespeare, *Hamlet*)

I.1. Fantasticul – creuzet al neliniștilor și întrebărilor veacului al XIX-lea

Secolul al XIX-lea se caracterizează printr-o adevărată bulversare ideologică, marcată de o serie de interogații asupra a ceea ce până atunci fusese calificat drept “altfel”, asupra noilor realități ce revelau individului faptul că acele componente ale realității, considerate exterioare lui, sunt, în fapt, parte integrantă a lumii. Timp de aproape un secol, fantasticul a constituit modalitatea de expresie a acestei “înnoiri” legate atât de dezvoltarea unor științe precum biologia, fizica și astronomia, cât și de apariția psihiatriei și a doctrinelor supranaturale precum iluminismul swedenborgian, magnetismul și ocultismul. Într-un context în care progresul științelor și avansarea limitelor cunoașterii au creat un fel de sentiment de neliniște, fantasticul se va prezenta, în egală măsură, drept o formă de exprimare a crizei intelectuale ce și-a pus amprenta pe întregul secol.

Între 1800 și 1850, descoperirile din domeniul fiziologiei au contribuit la nașterea psihologiei experimentale. Distingerea între diferitele tipuri de nervi ai corpului uman – nervi responsabili cu senzațiile și nervi responsabili cu mișcarea- a antrenat un progres în cunoașterea activităților mentale. Dintre cercetările în domeniul fiziologiei din această

Extras din volumul:

Gales, N. (2021). Fantasticul. Cu referire speciala la dimensiunea europeană. Iasi, Romania: Lumen.

perioadă amintim în special pe cele ale lui Charles Bell, Thomas Brown, Johannes Müller și Johann Friedrich Herbart.

În aceeași perioadă, au avansat studiile asupra sistemului vizual și asupra modului de funcționare a acestuia, culminând cu teoriile asupra percepției vizuale ale lui Hermann Ludwig Ferdinand von Helmholtz și Gustav Theodor Fechner Fechner. Aceste studii au antrenat o diferențiere între *ochi* și *privire*, primul element fiind considerat a aparține sferei fizice, în timp ce al doilea intră într-o perspectivă psihică. Astfel, anumite fenomene precum halucinațiile, stările de transă sau deformările vederii se revelează ca aparținând sferei mentale, în egală măsură în care sunt recunoscute ca fiind cauze a semnificative alterări corporale. *Vederea* este investită, astfel, cu o semnificație importantă: pe de o parte, ea este modalitatea privilegiată de cunoaștere a realității tangibile; pe de altă parte, același simț permite –grație analizei stărilor psihice „alterate”– sondarea profunzimilor, a inconștientului bine ascuns în cutele largi ale psihicului uman. Omul și lumea în mijlocul căreia acesta evoluează își află, astfel, punctul de întâlnire în *privire*.

Experiențele frenologilor Franz Joseph Gall și Alexander Bain se situează la liziera ce desparte studiile fiziologice de cele psihologice, ci doi pretinzând a recunoaște constante ale caracterului la persoane care au o configurație analogă a craniului. Johann Lavater, unul dintre cei mai buni fizionomiști, scrisese, la rândul său, despre semnificația psihologică a înălțimii frunții, a configurației nasului și a fălcilor etc (*Essays on Physiognomy/ Studii despre fiziognomonie*, 1789). Deși cea mai mare parte a teoriilor sale nu aveau un caracter științific, el menționează că trăsăturile unei persoane sunt compatibile unele cu altele.¹

¹ S. Stansfeld Sargent, *Studii fundamentale ale marilor psihologi. Incursiune în istoria psihologie*, Biblioteca online, la http://www.psihologiaonline.ro/download/carti/C004_StudiiPsi.pdf, p. 129.

Franz Anton Mesmer, medic german ale cărui studii au avut un mare ecou în epocă, presupune existența unui fluid magnetic în interiorul corpului uman, fluid ce permite exercitarea unei acțiuni magnetice. Conform teoriilor sale, bolile ar fi o consecință directă a dezechilibrului acestui fluid. Cu toate că medicina oficială s-a opus cu îndârjire acestor idei, ele au avut o mare rezonanță la sfârșitul al XVIII-lea și în prima jumătate a secolului al XIX-lea, chiar medici celebri, precum Noizet sau Charcot (*Leçons sur les maladies du système nerveux faites à la Salpêtrière/Lecții despre sistemul nervos, ținute la Salpêtrière*, 1884), revendicându-se ca discipoli ai lui Mesmer. A.-M.-J. de Chastenet Puysegur își aduce, la rândul său, aportul în domeniu, el fiind fondatorul psihoterapiei moderne și, în același timp, unul dintre primii utilizatori ai somnului somnambulic, utilizat pentru a-și îngriji pacienții; să nu-i uităm, de asemenea, pe James Braid (*Neurypnology; or the Rationale of Nervous Sleep Considered in Relation with Animal Magnetism/Neuripnologie. Tratat despre somnul nervos sau hipnotism, considerat în relațiile sale cu magnetismul animal*, 1843), ce pregătește terenul pentru utilizarea hipnozei, și pe A. J. F. Bertrand (*Du magnétisme animal en France/Despre magnetismul animal în Franța*, 1826), discipol al aceluiași Mesmer, autor care prezintă primul studiu sistematic asupra magnetismului animal. Tot în jurul anilor 1850, Wilhelm Max Wundt va fonda, la Leipzig, primul institut de psihologie experimentală.

Freud decantează toate experiențele precedente, arătând –prin analiza viselor, pulsionilor și perversiunilor omului- că există o legătură profundă între psihicul uman și corp și că unele manifestări umane pot fi „dereglate” de către activitatea nervoasă. Privite din această perspectivă, fenomene precum halucinațiile, deformările vizuale și stările de transă ce se manifestă la nivel corporal nu sunt altceva decât manifestări nervoase; aceasta demonstrează că modul de percepere a lumii

Extras din volumul:

Gales, N. (2021). *Fantasticul. Cu referire specială la dimensiunea europeană*. Iasi, Romania: Lumen.

nu poate fi obiectiv, nici univoc, depinzând în mod strict de observator.

La conception de Descartes d'un monde intelligible dans sa totalité se trouve alors complètement renversée: il n'existe pas une seule vision, mais une pluralité de visions, à l'intérieur aussi d'une seule et même personne.²

(Concepția lui Descartes despre o lume inteligibilă în ansamblul ei se află astfel complet răsturnată: nu există o singură viziune, ci o pluralitate de viziuni, în interiorul unei singure și aceleiași persoane. –t. n.)

Odată cu concepția despre individul uman se schimbă și concepția despre lume. Perfecționarea instrumentelor optice precum luneta, telescopul sau microscopul, deschide calea unei noi reprezentări a lumii: în afara sau chiar înăuntrul realului direct perceptibil există universuri –îndepărtate sau infime- care nu pot fi văzute cu ochiul liber. Realul și lumea se complică, frontierele lor devenind mișcătoare, iar cunoștințele acumulate până la acel moment sunt puse la îndoială. Dacă știința permite totuși explicarea empirică a unor fenomene, impactul noilor descoperiri este bulversant, o serie de manifestări continuând să aibă un statut indecis și situându-se la punctul de confluență dintre știință, patologic și supranatural.

Literatura fantastică a primei jumătăți a secolului al XIX-lea se complace în acest spațiu ambiguu. Oscilând între o explicație rațională a faptelor evocate și o posibilitate „supranaturală”, creațiile genului se sprijină, pentru a face să irupă insolitul, pe aceste fenomene „de frontieră”, dezvăluindu-le modul de funcționare și exploatând multiplele posibilități pe

² Ada Myriam Scanu, *La perception visuelle dans Arria Marcella, Souvenir de Pompeï*, în http://www.rilune.org/dese/tesinepdf/Scanu/SCANU_analyse%20textuelle.pdf, p. 10.

care le deschid. Conștienți că „lumea” este departe de aspectul pe care îl prezintă la o primă vedere, scriitorii de fantastic vor transpune, în această perioadă, surpriza omului modern în fața perspectivei existenței unor alte realități, ascunse și până atunci nebănuite. Interesul lor pentru anumite cazuri psihice revelează acordarea unei atenții deosebite zonelor considerate a fi insondabile ale individului uman; pe de altă parte, interesul acordat fenomenelor vizuale demonstrează voința umană de a lărgi orizontul realului, prin deplasarea limitelor acestuia.

Noul gen își află, astfel, fundamentele în domeniul științific, atâta timp cât istoria însăși a fantasticului este inseparabilă de istoria științei. Este cazul unor autori precum Ernst Theodor Amadeus Hoffmann, ce și-a fondat o mare parte a operei pe date științifice, al lui Edgar Allan Poe sau al lui Guy de Maupassant, autori ce au valorizat, în creația lor, experiențele întreprinse de către savanți în domeniul magnetismului și al hipnozei. Fantasticul nu are astfel nimic a face cu emanațiile unor minți alienate, ci se întâlnește cu știința, în încercarea acesteia de a măsura limitele omului și, implicit, pe cele ale veacului.

O contribuție decisivă în dezvoltarea și afirmarea fantasticului o are, de asemenea, filozofia. Așa cum o remarcă și G. Jacquemin³, literatura fantastică îi întoarce spatele lui Descartes, în sensul că nu mai crede într-o lume perfect inteligibilă, în ansamblul ei. Din moment ce senzațiile constituie un mijloc de cunoaștere înșelător, realitatea nu poate fi concepută decât în mod diferit de către fiecare individ. Mai mult decât atât: insolubila dicotomie dintre latura materială și cea spirituală a omului, pe care Descartes încercase s-o rezolve în perimetrul glandei pineale, se dovedește a fi, în lumina noilor fenomene, falsă.

Tentativele de a-i da un răspuns lui Descartes și dictomiei sale între simțuri și gândire au fost numeroase, de-a

³ G. Jacquemin, *La littérature fantastique*, Bruxelles, Eds. Labor, 1974, p. 17.

Eqpvkpwctgc "ceguvwk" xqnwo "q" rwvg k
volumul de pe

www.edituralumen.ro
www.librariavirtuala.com

ucw "fkp" nkdt tkkng "pqcuvtg" r

M-am născut în 1979, în orașul Cajvana, județul Suceava, sunt om al literei, filolog la bază, absolventă a facultății de Filologie, specializarea Engleză-franceză. Am un master pe Semiotica limbajului în mass-media și publicitate și sunt doctor în Filologie. Am publicat peste 50 de articole de specialitate în decursul carierei mele de cadru didactic la Universitatea “Ștefan cel Mare” din Suceava, unde activez de 19 ani și am gradul didactic de lector.

Moștenire a literaturii europene a secolului al XVIII-lea, dar cu rădăcini ce urcă, ramificându-se, în negurile timpurilor, fantasticul se afirmă și se dezvoltă în secolul al XIX-lea, când cunoaște, pentru o bună perioadă de timp, un succes considerabil. Într-un context marcat de ideologii în schimbare, antrenate de numeroase descoperiri și cuceriri în toate manifestările activității umane, fantasticul vine să arate limitele și falile cunoașterii, accentuând un fenomen oarecum paradoxal, dar nu mai puțin adevărat: orice lumină care are pretenția de a alunga obscuritatea pune și mai mult în evidență profunzimea tenebrelor rămase...

Fantasticul poate fi văzut, în esență, drept o « răsturnare » a lumii, a vieții și a valorilor, demers ce are drept efect scoaterea la suprafață -prin intermediul narațiunii- a ceea ce este în general ocultat, cenzurat, refulat și menținut cu grijă în adâncuri.

